

Dokument z posiedzenia

A8-0396/2018

26.11.2018

SPRAWOZDANIE

zawierającego zalecenia dla Komisji w sprawie procedury przyspieszonego rozstrzygnięcia sporów handlowych (2018/2079(INL))

Komisja Prawna

Sprawozdawca: Tadeusz Zwiefka

(Inicjatywa – art. 46 Regulaminu)

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
ZAŁĄCZNIK DO PROJEKTU REZOLUCJI: ZALECENIA DOTYCZĄCE ŚRODKÓW WPROWADZENIA I WSPIERANIA EUROPEJSKIEGO PRZYSPIESZONEGO POSTĘPOWANIA W SPRAWACH CYWILNYCH	9
UZASADNIENIE	12
INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ	15
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	16

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

zawierającego zalecenia dla Komisji w sprawie procedury przyspieszonego rozstrzygnięcia sporów handlowych (2018/2079(INL))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 225 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
 - uwzględniając art. 67 ust. 4 TFUE oraz art. 81 ust. 2 TFUE,
 - uwzględniając art. 19 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej oraz art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (Karty),
 - uwzględniając badanie dla Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej zatytułowane „Building competence in commercial law in the Member States” [Budowanie kompetencji w zakresie prawa handlowego w państwach członkowskich],
 - uwzględniając tablicę wyników wymiaru sprawiedliwości UE z 2018 r.,
 - uwzględniając „Zasady szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości” Europejskiej Sieci Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości z 2016 r.¹,
 - uwzględniając unijny dorobek prawny w dziedzinie współpracy wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych,
 - uwzględniając art. 46 i 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Prawnej (A8-0396/2018),
- A. mając na uwadze, że prawo do rzetelnego i publicznego rozpatrzenia sprawy w rozsądnym terminie, zapisane w art. 47 Karty i w art. 6 europejskiej konwencji praw człowieka, stanowi jedną z podstawowych gwarancji w zakresie poszanowania praworządności i demokracji, a także nieodłączny element całego postępowania cywilnego;
- B. mając na uwadze, że europejskie przyspieszone postępowanie cywilne mogłyby przyczynić się do unowocześnienia postępowań krajowych, zapewnienia przedsiębiorstwom równych warunków działania, a także większego wzrostu gospodarczego za sprawą skutecznych i wydajnych systemów sądowniczych, a jednocześnie ułatwiłoby dostęp do wymiaru sprawiedliwości w Unii Europejskiej i przyczyniło się do zachowania podstawowych swobód unijnych;
- C. mając na uwadze, że zgodnie z tablicą wyników wymiaru sprawiedliwości za 2018 r. dostępność pomocy prawnej i poziom opłat sądowych mają kluczowy wpływ na dostęp

¹ http://www.ejtn.eu/PageFiles/15756/Judicial%20Training%20Principles_EN.pdf

do wymiaru sprawiedliwości, w szczególności dla obywateli żyjących w ubóstwie;

- D. mając na uwadze, że współpracę sądową propaguje się, wspiera i zachęca do niej w kilku aktach proceduralnych prawa wtórnego Unii, w tym rozporządzeniu w sprawie drobnych roszczeń, dyrektywie w sprawie pomocy prawnej, rozporządzeniu o przeprowadzaniu dowodów i rozporządzeniu o doręczaniu dokumentów;
- E. mając na uwadze, że celami współpracy sądowej między państwami członkowskimi są między innymi zapewnienie pełnego poszanowania prawa do skutecznego środka prawnego i rzetelnego procesu sądowego w sprawach transgranicznych, zagwarantowanie skutecznych i sprawnych procedur sądowych również w takich sytuacjach oraz zbudowanie wzajemnego zaufania do systemów sądownictwa, które jest podstawą wzajemnego uznawania wyroków sądowych w całej Unii;
- F. mając na uwadze, że wiele kwestii dotyczących prawa procesowego w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych reguluje się na szczeblu krajowym, a zatem prawo procesowe w tym obszarze różni się w poszczególnych państwach członkowskich, co jest zgodne z zasadą pomocniczości i proporcjonalności; mając na uwadze, że procedura przyspieszonego rozstrzygnięcia sporów może doprowadzić do niezbędnego zbliżenia systemów proceduralnych w Unii Europejskiej;
- G. mając na uwadze, że konieczne jest zacieśnienie wzmocnionej współpracy między organami państw członkowskich a systemami sądowniczymi na szczeblu UE w celu usunięcia wszelkich przeszkód, które mogłyby wynikać z braku spójności między poszczególnymi systemami sądowniczymi i administracyjnymi;
- H. mając na uwadze, że w rozporządzeniu Bruksela I określono podstawowy zestaw reguł dotyczących właściwości sądów, uznawania i wykonywania w Unii cywilnych i handlowych orzeczeń mających charakter transgraniczny; mając na uwadze, że jego przekształcona wersja, która ma zastosowanie od 2015 r. (Bruksela Ia), wprowadziła dostosowania mające zasadnicze znaczenie dla rozwiązywania sporów transgranicznych w UE, przynoszące oszczędności kosztów i czasu zarówno dla przedsiębiorstw, jak i obywateli;
- I. mając na uwadze, że w rozporządzeniu Rzym I określono przepisy dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań umownych w sprawach cywilnych i handlowych;
- J. mając na uwadze, że przepisy proceduralne powinny gwarantować zarówno ochronę praw stron, jak i szybkie rozstrzygnięcie sporów;
- K. mając na uwadze, że rozstrzygnięcie sporów handlowych w sądach publicznych w państwach członkowskich odbywa się zasadniczo dość powolnie i nie spełnia oczekiwań stron zaangażowanych w spory handlowe, co uwydatnia fakt wprowadzenia europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, które z kolei przyczyniło się do znacznie szybszego rozstrzygnięcia sporów konsumenckich; mając także na uwadze, że właściwe wykorzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych w sądach przyczynia się do przyspieszenia postępowań i do ograniczenia kosztów;
- L. mając na uwadze, że powolne rozstrzygnięcie sporów handlowych w Unii może prowadzić do poszukiwania przez podmioty komercyjne alternatywnych sposobów

rozstrzygnięcia sporów lub rozstrzygnięcia sporów w państwach trzecich i do decyzji o stosowaniu do umów prawa krajowego państwa nienależącego do Unii;

- M. mając na uwadze, że o wysokiej jakości rozstrzygnięciu sporów handlowych stanowi wysoki poziom kompetencji i doświadczenia sądów, sędziów, adwokatów i prawników praktyków w tej dziedzinie;
- N. mając na uwadze, że dostępność procedur przyspieszonych, opłacalnych i szybkich oferowanych przez wysoko wykwalifikowanych sędziów i prawników z doświadczeniem w państwach członkowskich sprawiłaby, że decyzja o wyborze prawa krajowego danego państwa członkowskiego byłaby bardziej prawdopodobna, a w rezultacie wzbogaciłaby kompetencje w sprawach cywilnych i handlowych w państwach członkowskich;
- O. mając na uwadze, że wydaje się konieczne znalezienie odpowiedniego rozwiązania w odniesieniu do różnych systemów językowych, które mogłyby polegać na zharmonizowanych formularzach dostępnych we wszystkich oficjalnych językach UE;
- P. mając na uwadze, że sądy i izby specjalizujące się w sprawach handlowych zapewnią wyższy poziom kompetencji i niezawisłości w takich sprawach, a tym samym przyciągną je do sądów państw członkowskich;

* * *

1. zauważa, że rozstrzygnięcie spraw handlowych jest dużo powolniejsze niż mogłoby być (średnio sprawa toczy się 3–4 lata), co prowadzi to do ponoszenia przez przedsiębiorców dużych strat, nie tylko z punktu widzenia ekonomicznego, ale również pod względem czasu i energii oraz innych zasobów, które można by spożytkować na inne możliwości;
2. podkreśla potrzebę zapewnienia pełnego poszanowania prawa stron do skutecznego środka prawnego i rzetelnego procesu sądowego, jak przewidziano w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, oraz do zapewnienia wysokiej jakości postępowań sądowych w sprawach handlowych;
3. podkreśla skuteczne wdrożenie europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, które stanowi szybki i racjonalny pod względem kosztów sposób rozstrzygnięcia w Unii transgranicznych sporów konsumenckich i innych sporów dotyczących niewielkich kwot, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony praw stron;
4. podkreśla, że wzajemne zaufanie jest pojęciem złożonym i że w procesie budowania zaufania rolę odgrywa wiele czynników, takich jak kształcenie i podnoszenie kwalifikacji sędziów, transgraniczna współpraca sądowa oraz wymiana doświadczeń i wzorcowych praktyk między sędziami;
5. podkreśla, że jeżeli chodzi o rzetelny proces sądowy i dostęp do wymiaru sprawiedliwości, należy zachować i dalej rozwijać sieci współpracy i bazy danych służące wzmocnieniu współpracy sądowej i wymiany informacji, w tym

europijską sieć sądowną i europejski portal „ e-Sprawiedliwość ”, który ma stać się punktem kompleksowej obsługi w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości w Unii;

6. twierdzi, że przyjęcie rozporządzenia podobnego do rozporządzenia dotyczącego postępowania w sprawie drobnych roszczeń, czyli rozporządzenia w sprawie europejskiego przyspieszonego postępowania w sprawach cywilnych, mającego zastosowanie do transgranicznych sporów handlowych, byłoby najlepszym sposobem rozwiązania problemu długiego czasu oczekiwania na rozstrzygnięcie sporów handlowych w Unii, co mogłoby przynieść znaczne oszczędności dla europejskich przedsiębiorstw oraz mobilizację niewykorzystanego kapitału;
7. argumentuje, że podmioty komercyjne będą miały lepsze możliwości płacenia za reprezentację i przygotowania do spraw sądowych, co oznacza, że będą mogły lepiej chronić swoich praw, a to z kolei przyspieszy procedurę;
8. zauważa, że procedura taka mogłaby opierać się na wymogu gruntownego przygotowania się stron przed rozpoczęciem procedury, ustaleniu ścisłych terminów, niewielu możliwościach dodawania faktów lub dowodów w trakcie postępowania i braku odrębnego odwołania się od decyzji proceduralnych, dzięki czemu procedura odbywałaby się szybciej;
9. jest zdania, że taki rygorystyczny system proceduralny jest zgodny z ochroną praw stron, pod warunkiem że europejskie przyspieszone postępowanie w sprawach cywilnych będzie miało charakter dobrowolny i będzie mieć zastosowanie jedynie wówczas, gdy:
 - strony wyrażą zgodę na zastosowanie procedury po wystąpieniu sporu, lub
 - pozwany zaakceptuje uczestnictwo w postępowaniu w takiej formie po tym, jak skarżący wszczął je w ramach europejskiego przyspieszonego postępowania w sprawach cywilnych, pod warunkiem że pozwany ma wystarczająco dużo czasu na odpowiednie przygotowanie przed rozpoczęciem postępowania;
10. uważa, że europejskie przyspieszone postępowanie w sprawach cywilnych powinno być w każdym przypadku ważne tylko wtedy, gdy strony zostały należycie poinformowane z wyprzedzeniem o skutkach wyrażenia zgody na zastosowanie takiego postępowania; uważa, że koszty europejskiego przyspieszonego postępowania w sprawach cywilnych nie powinny być nadmierne dla stron, aby zagwarantować poszanowanie prawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości;
11. podkreśla, że strony sporu często osiągną polubowne rozwiązanie sporu tylko wówczas, gdy okoliczności są w pełni ustalone, a argumenty całkowicie rozwinięte, co oznacza, że w systemie proceduralnym, który nakazuje stronom zbadanie okoliczności i dalszy rozwój argumentacji przed skierowaniem sprawy do sądu, więcej sporów byłoby rozstrzyganych polubownie na wcześniejszym etapie;
12. zauważa, że celu, jakim jest przyspieszone i bardziej opłacalne rozstrzygnięcie sporów handlowych w Unii, nie można osiągnąć jedynie w drodze wprowadzenia

zharmonizowanego i przyspieszonego systemu postępowania; zapewnienie skuteczności tego systemu proceduralnego wymaga, aby sądy, sędziowie, adwokaci i prawnicy praktycy w dziedzinie prawa mieli wysoki poziom kompetencji i doświadczenia w dziedzinie prawa handlowego i prawa prywatnego międzynarodowego;

13. podkreśla, że obecny rozkład w zakresie wyboru prawa w umowach handlowych między różnymi jurysdykcjami europejskimi nie jest równy w poszczególnych państwach członkowskich;
14. zauważa, że wybór prawa właściwego często opiera się na złożonych rozważaniach i że pojęcie obcego prawa i sądu naraża stronę często na duże ryzyko gospodarcze oraz że takie przepisy są szczególnie wątpliwe, jeżeli zostały uzgodnione jako część umów standardowych lub w sytuacjach, w których jedna ze stron nie ma możliwości wywarcia wpływu na porozumienie w tym zakresie lub jej możliwości w tym względzie są niewielkie;
15. jest świadom, że bariera językowa może stanowić dodatkową przeszkodę, a tym samym być kolejnym powodem wyboru danego prawa;
16. podkreśla, że dostępność jednolitych formularzy standardowych dostępnych we wszystkich oficjalnych językach Unii ułatwiłaby korzystanie z europejskiego przyspieszonego postępowania w sprawach cywilnych;
17. proponuje, by w celu zapewnienia jednolitych standardowych formularzy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze, zgodnie z porozumieniem międzyinstytucjonalnym z 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa;
18. wzywa Komisję do oceny konieczności dokonania przeglądu rozporządzeń Rzym I, Rzym II i Bruksela Ia w celu wzmocnienia powiązań między celem i przedmiotem umów a wybranym prawem, przy jednoczesnym zagwarantowaniu, że słabsze strony w stosunkach między przedsiębiorstwami oraz umowy są chronione, a także przy zachowaniu autonomii stron do wyboru prawa;
19. podkreśla, że kwestii tych nie można rozwiązać wyłącznie za pomocą działań prawodawczych, niezbędne są również środki praktyczne mające na celu rozszerzenie wiedzy fachowej zarówno sądów, jak i prawników, takie jak dogłębne szkolenia w kwestiach handlowych, zwiększenie dostępu do prawodawstwa unijnego i krajowego państw członkowskich, a zwłaszcza do orzecznictwa;
20. zauważa, że prawo handlowe i prawo prywatne międzynarodowe są obszarami mniej skodyfikowanymi niż inne dziedziny prawa, co daje szersze pole dla badań naukowych, zatem jednym ze środków mających na celu wzmocnienie kompetencji

w sprawach handlowych w państwach członkowskich jest zwiększenie zasobów dostępnych na badania naukowe w tej dziedzinie;

21. z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym dziewięć zasad Europejskiej Sieci Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości dotyczących szkolenia kadr wymiaru sprawiedliwości, które przyjęto podczas zgromadzenia ogólnego tej sieci w 2016 r., jako że stanowią one wspólną podstawę i ramy zarówno dla sądownictwa europejskiego, jak i instytucji europejskich zajmujących się szkoleniem kadr wymiaru sprawiedliwości;
22. podkreśla, że ogromne znaczenie mają również jakość prawa właściwego dla spraw handlowych oraz stopień jego dostosowania do praktyk i zmian w dziedzinie handlu;
23. na mocy art. 225 TFUE zwraca się zatem do Komisji o przedstawienie do 1 stycznia 2020 r. na podstawie art. 81 ust. 2 TFUE wniosku w sprawie aktu prawodawczego dotyczącego europejskiego przyspieszonego postępowania w sprawach cywilnych i, zgodnie z zaleceniami określonymi w załączniku do niniejszego dokumentu, po dokonaniu przez Komisję oceny konieczności dokonania tego typu przeglądu, potencjalne przedstawienie wniosku dotyczącego zmiany rozporządzeń Rzym I i Rzym II oraz Bruksela Ia;
24. zachęca Komisję i państwa członkowskie do uzupełnienia tych wniosków innymi środkami wspierającymi, których celem jest podniesienie wiedzy fachowej państw członkowskich w dziedzinie prawa handlowego i prawa prywatnego międzynarodowego;
25. potwierdza, że zalecenia załączone do niniejszego projektu rezolucji są zgodne z prawami podstawowymi, zasadą krajowej autonomii proceduralnej oraz zasadami pomocniczości i proporcjonalności;
26. uważa, że wszelkie skutki finansowe wniosku, a zwłaszcza koszty postępowań wprowadzonych w ramach przyspieszonego postępowania w sprawach cywilnych wyrównają równoważne oszczędności, jako że postępowanie to będzie prawdopodobnie znacznie bardziej efektywne pod względem kosztów niż zwykłe procedury stosowane przez państwa członkowskie, a dane spory nie zostaną włączone do ogólnego systemu proceduralnego danego państwa członkowskiego;
27. podkreśla, że prawo handlowe jest tylko jednym z obszarów, w których konieczne są dalsze działania na szczeblu unijnym, aby zapewnić lepszy dostęp do wymiaru sprawiedliwości, wyższą jakość postępowań, silniejsze gwarancje dla stron i szybsze rozstrzyganie sporów;
28. zobowiązuje przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji oraz zaleceń zawartych w załączniku Komisji i Radzie oraz parlamentom i rządóm państw członkowskich.

**ZAŁĄCZNIK DO PROJEKTU REZOLUCJI:
ZALECENIA DOTYCZĄCE ŚRODKÓW WPROWADZENIA I WSPIERANIA
EUROPEJSKIEGO PRZYSPIESZONEGO POSTĘPOWANIA W SPRAWACH
CYWILNYCH**

ZASADY I CELE WNIOSKÓW

I. Europejskie przyspieszone postępowanie w sprawach cywilnych

Poniższy wniosek ma na celu przede wszystkim wprowadzenie europejskiego przyspieszonego dobrowolnego postępowania w sprawach cywilnych, aby zapewnić przedsiębiorcom europejskim możliwość rozwiązywania transgranicznych sporów o charakterze wyłącznie handlowym w rozsądnym terminie.

Europejskie przyspieszone postępowanie w sprawach cywilnych miałyby opierać się na następujących zasadach:

1. Powinno mieć zastosowanie do transgranicznych sporów handlowych, do których nie ma zastosowania europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń.
2. Powinno być stosowane, jeżeli tak postanowią strony, po zaistnieniu sporu lub jeżeli skarżący zgłosi roszczenie w ramach procedury, a pozwany się na nie zgodzi.
3. Powinno być ono stosowane tylko wtedy, gdy strony zostały należycie poinformowane z wyprzedzeniem o skutkach wyrażenia zgody na zastosowanie tego postępowania;
4. Powinno się wiązać z wymogiem, aby przed skierowaniem sprawy do sądu strony w wysokim stopniu przygotowały swoje roszczenia, co powinno zostać potwierdzone z wykluczeniem na wczesnym etapie możliwości zgłaszania nowych faktów lub dowodów w sądzie.
5. Nie powinno umożliwiać odrębnego odwołania od decyzji proceduralnych.
6. Co do zasady powinno odbywać się w formie procedury pisemnej pozwalającej na przeprowadzanie rozprawy na wniosek przynajmniej jednej ze stron.
7. W procedurze powinno się zasadniczo wyznaczać bardzo krótkie terminy, zezwalając sądom na wyznaczenie, w porozumieniu ze stronami, dłuższych terminów w bardziej skomplikowanych sprawach.

8. Należy zachęcać do polubownego rozstrzygnięcia transgranicznych sporów handlowych w sądzie i poza nim, w tym w drodze mediacji.
9. Należy zachęcać do wykorzystywania nowoczesnych technologii do celów prowadzenia przesłuchań, gromadzenia dowodów i doręczenia dokumentów.
10. Należy ograniczyć koszty postępowania, aby zagwarantować poszanowanie prawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości;
11. Należy umożliwić uznanie i wykonanie ostatecznego orzeczenia w ramach procedury w najprostszy i najbardziej przyjazny dla użytkownika sposób na mocy prawa Unii.

II. Potencjalne zmiany rozporządzeń Rzym I i Rzym II oraz Bruksela Ia.

Wniosek w sprawie europejskiego przyspieszonego postępowania w sprawach cywilnych należy poprzeć wnioskiem dotyczącym zmiany rozporządzeń Rzym I i Rzym II oraz Bruksela Ia, aby osiągnąć ścisłe powiązanie między celem umów a prawem wybranym w Unii oraz by zapewnić stronom umów o charakterze wyłącznie handlowym większą autonomię przy jednoczesnym zagwarantowaniu ochrony słabszym stronom w relacjach między przedsiębiorstwami.

Zmiany rozporządzenia Rzym I mogą obejmować:

1. Rozważenie zwiększenia zależności między wybranym prawem a treścią i celem umowy i jej stronami.
2. Ponowne rozpatrzenie przepisów mających zastosowanie do zasadności wyboru prawa – należy rozpatrywać to na mocy domyślnego prawa mającego zastosowanie do umowy.

III. Inne środki budowania kompetencji w sprawach handlowych w państwach członkowskich

1. Wnioski te należy dalej wesprzeć działaniami Komisji i państw członkowskich w zakresie budowania kompetencji w sprawach handlowych, takimi jak:
 - a) szkolenie sędziów, prawników praktyków w dziedzinie prawa i adwokatów w sprawach handlowych;

- b) uproszczenie i poprawa dostępu do prawa Unii i prawa krajowego państw członkowskich, w tym orzecznictwa;
 - c) dalsze skupienie się w kształceniu prawników na prawie handlowym i prawie prywatnym międzynarodowym oraz
 - d) dodatkowe środki finansowe na badania naukowe w dziedzinie prawa handlowego i prawa prywatnego międzynarodowego.
 - e) opanowanie języka obcego i jego terminologii prawnej.
- 2 Ponadto zachęca się państwa członkowskie do zagwarantowania, że są dyktando stosujące europejskie przyspieszone postępowanie w sprawach cywilnych będące posiadane szczególne uprawnienia w dziedzinie prawa handlowego, na przykład poprzez wyznaczenie lub wzmocnienie funkcjonujących już sądów lub izb handlowych.
- 3 Komisję prosi się również o dalsze przeanalizowanie możliwości utworzenia europejskiego sądu gospodarczego w celu uzupełnienia sądów państw członkowskich i zaproponowania stronom sporu dodatkowego, międzynarodowego forum specjalizującego się w rozstrzyganiu sporów handlowych.
- 4 W ramach ostatecznego środka zachęca się państwa członkowskie do rozważenia przeglądu ich przepisów prawnych mających zastosowanie do spraw handlowych w relacjach między przedsiębiorstwami, jako że jednym z ważnych czynników decydujących o wyborze prawa jest skuteczność i jakość prawa handlowego danego państwa.

UZASADNIENIE

Rozstrzygnięcie sporów handlowych w UE trwa zbyt długo. Bank Światowy szacuje, że w wielu państwach członkowskich wyegzekwowanie umowy handlowej może zająć nawet 3–4 lata. Prawo nakłada na wielu przedsiębiorców obowiązek tworzenia w księgach rezerw na kwoty będące przedmiotem sporu. Jest tak przykładowo w przypadku banków bądź towarzystw ubezpieczeniowych. Dotyczy to jednak nie tylko tych, którzy są prawnie zobowiązani do tworzenia takich rezerw, tworzy je również wielu innych przedsiębiorców. W związku z tym w całej Europie znajduje się duża ilość martwego kapitału.

Zasadniczo postępowania cywilne nie są zharmonizowane na szczeblu unijnym, choć w ramach współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach cywilnych udało się zharmonizować niektóre środki.

Jednym z przykładów jest rozporządzenie Bruksela I, które stanowi podstawę ustalania właściwości sądowniczej, uznawania i wykonywania wyroków w sprawach cywilnych i handlowych. W najnowszym przekształceniu, które weszło w życie w 2015 r., wprowadzono pewne istotne zmiany dotyczące transgranicznych sporów sądowych w UE. Rozporządzeniem tym zniesiono postępowanie w sprawie exequatur, co zaowocowało obniżeniem kosztów oraz oszczędnością czasu z korzyścią zarówno dla przedsiębiorców unijnych, jak i obywateli.

Innym przykładem jest europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń. Jest to postępowanie opracowane specjalnie z myślą o sporach konsumenckich i innych sporach dotyczących kwot poniżej 5000 EUR. Ma ono zastosowanie do spraw transgranicznych i opracowano je w dużym stopniu w oparciu o zasady już obowiązujące w państwach członkowskich.

Podobnie można by utworzyć specjalne postępowanie odnoszące się do transgranicznych sporów handlowych pomiędzy przedsiębiorcami (B2B, ang. business-to-business). Postępowanie takie – europejskie przyspieszone postępowanie w sprawach cywilnych – stanowiłoby dla przedsiębiorców europejskich oszczędność i szybką opcję rozstrzygnięcia sporów handlowych. W ramach europejskiego przyspieszonego postępowania w sprawach cywilnych można by z góry ustalić krótkie terminy, nie

byłoby wymagane specjalne odwołanie się w kwestiach proceduralnych oraz istniałoby ograniczone możliwości zgłaszania nowych okoliczności po rozpoczęciu sprawy.

Postępowanie to mogłoby zostać ukształtowane w taki sposób, aby umożliwić stronom rozstrzygnięcie nawet złożonych sporów w terminie od sześciu miesięcy do roku, co przyniosłoby przedsiębiorcom europejskim ogromne oszczędności, a także je zaowocowałoby uruchomieniem martwego kapitału. Postępowanie byłoby dobrowolne i wymagałoby zgody obu umawiających się stron. Wprowadzenie europejskiego przyspieszonego postępowania w sprawach cywilnych wymagałoby zaangażowania wysoko wykwalifikowanych sędziów i adwokatów. Powstaje zatem pytanie: jakie środki można podjąć, aby poprzeć ten wniosek?

Wybór prawa w umowach handlowych nie jest równomiernie rozłożony w poszczególnych państwach członkowskich. Wynika to z wielu powodów, ale w związku z tym sędziowie i adwokaci w niektórych krajach mają mniejsze doświadczenie w sprawach handlowych, ponadto orzecznictwo w tych krajach nie jest tak bogate i w mniejszym stopniu się rozwija.

Można podjąć szereg działań w celu wsparcia bardziej równomiernego rozwoju wyboru prawa oraz rozwoju i kompetencji w zakresie prawa handlowego w tych państwach członkowskich. Najbardziej oczywistym działaniem byłoby dokonanie zmiany rozporządzenia Rzym I pod względem zasad wyboru prawa właściwego, aby osiągnąć silniejsze powiązanie między celem umów a prawem wybranym w Unii, a także zapewnić stronom umów czysto handlowych jeszcze większą autonomię.

Dalsze działania mogłyby obejmować szkolenie sędziów i adwokatów w sprawach handlowych, lepszy dostęp do prawa UE i prawa krajowego państw członkowskich, w tym do orzecznictwa, skupienie się na kształceniu prawników w dziedzinie prawa handlowego i prawa prywatnego międzynarodowego oraz środki finansowe na badania naukowe w dziedzinie prawa handlowego i prawa prywatnego międzynarodowego.

Ponadto zachęca się państwa członkowskie do zagwarantowania, że sądy stosujące europejskie przyspieszone postępowanie w sprawach cywilnych będą posiadały szczególne uprawnienia w dziedzinie prawa handlowego, na przykład poprzez stworzenie specjalnych sądów lub izb handlowych lub wzmocnienie sądów już funkcjonujących.

Komisję prosi się również o dalsze przeanalizowanie możliwości utworzenia europejskiego sądu gospodarczego w celu uzupełnienia sądów państw członkowskich i zaoferowania stronom spierającym się dodatkowego międzynarodowego forum

specjalizują cego się w rozstrzyganiu sporów handlowych.

W ramach ostatecznego środka zachęca się państwa członkowskie do rozważenia przeglądu ich przepisów prawnych mających zastosowanie do spraw handlowych, jako że jednym z ważniejszych czynników decydujących o wyborze prawa jest to, jak łatwo prawo handlowe danego państwa dostosowuje się do praktyk i zmian zachodzących w obszarach handlowych.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ

Data przyjęcia	20.11.2018
Wynik głosowania końcowego	+: 24 -: 0 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Max Andersson, Joëlle Bergeron, Jean-Marie Cavada, Kostas Chrysogonos, Mady Delvaux, Laura Ferrara, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sajjad Karim, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Emil Radev, Julia Reda, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, József Szájer, Axel Voss, Francis Zammit Dimech, Tadeusz Zwiefka
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Geoffroy Didier, Pascal Durand, Jytte Guteland, Tiemo Wölken, Kosma Złotowski

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI
PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

24	+
ALDE	Jean-Marie Cavada, António Marinho e Pinto
ECR	Sajjad Karim, Kosma Złotowski
EFDD	Joëlle Bergeron, Laura Ferrara
ENF	Gilles Lebreton
GUE/NGL	Kostas Chrysogonos
PPE	Geoffroy Didier, Emil Radev, Pavel Svoboda, József Szájer, Axel Voss, Francis Zammit Dimech, Tadeusz Zwiefka
S&D	Mady Delvaux, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Jytte Guteland, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Evelyn Regner, Virginie Rozière
VERTS/ALE	Max Andersson, Pascal Durand, Julia Reda

0	-

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się